

ცრიბონა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ცრიბონა“ თვიურად ღირს 45,000 მ. სამკლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე 100,000 მ.; უკანასკნელზე 100,000 მ. კანტორა ღიაა დილის 8-2 ს. რედაქტორის ნახეა შეიძლება მხოლოდ 11-12 საათამდე. რედაქციის მასამართი — ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12-29.

მთავარი გამოცემა
მარასკევი, იანვრის 27
1922 წ.

ჯუმატა და დღესათვის და თამარ ივანეს ასული ნიქარაძეები, როსკან ოტისას ასული და ალექსანდრე გოგარის ძე ერასთავი შვილებით, გულისათვის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა დაუფარავლობას

დავით ოტისას ძე ნიქარაძის

შვირად გარდაცვალებას. დაკრძალვა მოხდება ქ. ქუთაისში ამ თვის 29 ცხედრის გამოსვენება ბინიძე-საკათედრო ტაძარში დანიშნულია დილის 10 საათზე (კავკასიის ქუჩა). პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 5 საათზე.

ორშაბათი, ამ თვის 23 ქუთაისში შვირად გარდაცვალება

დავით ოტისას ძე ნიქარაძე

როსკან მწუხარებით აუწყებენ ტფილისის ქართველ საზოგადოებას მისი პატარა შვილის და მეგობრების. პანაშვიდი გადამდის იქნება დღეს დეკემბრის 27-ს, ქვაშეთის ეკლესიაში დღის 1 საათზე.

დაბოლტული შვილები იოაკიმ, ილია, ნინო, ვასო, სეოკო და გიორგი შთურგაურები დიდი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა ძვირფასი და დაუფარავლობის დღეს

ირინე ვასილის ასულის უთურგაურის

გარდაცვალებას: პანაშვიდი ყოველ დღე საღ. 6 საათზე. გამოსვენება მოხდება კვირას 29 იანვარს დილის 10 საათზე ჩუღურეთის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში. ბინიდან არსენაძის ქუჩა № 9 დაკრძალვა კუჩიის წმ. ნინოს სასაფლაოზე. 190

გულდათუთქული მშობლები გიორგი და მარია, დები ნატალია ცუცუვა, მიხეილ მიხეილ და უბა ჯიბლაძეები: სიმონ და ეფთიმე ნაკიძეები მწუხარებით აუწყებენ ნაცნობებს და მეგობრებს სტუდენტთა

სამა (ალექსანდრე) გიორგის ძე ჯიბლაძის

გარდაცვალებას, რომლის დაკრძალვის დღე დანიშნულია შაბათს 28 იანვარს ა. ს. დამა სუფსაში. 919

მასწავლებლობა

ხვალ ტფილისში გაიხსნება კულტურის დარგის მუშაობა სრულიად საქართველოს ყრილობა. ამ უამად ჩვენს ხელთ არ არის შეღწევიანით სწორი ცნობა ხსენებულ კულტურის ძალთა ჩაოღებობისა. არ მგეცლებით თუ ვი ტყვით, რომ მათი პიტივი აღემატება თეი ათას კაცს. საქართველოსათვის ეს ისეთი დიდი ფაქტორია კულტურისა, რომლისთვისაც უნდად სერიოზული ნაბიჯის გადადგმა ხალხის კულტურულ ამადღების ს-ქეში და ამგვარად დიდი საეკონომიკო მიზნის აღსრულებაც.

ყველასთვის აშკარაა: საქართველო დროებით არა მხოლოდ იმდროს, რომ მას მატერიალი კაპიტალი აკლავს, პირიქით, მატერიალი კაპიტალის სისტირე ჩვენი გახიზნაობის კაპიტალის სიდატაქის შედეგია. ჩვენს არაფერში ვიცით მეტორნიზის, სრულყოფილის, არცერთი სპეციალი დარგისა. ჩვენი სკოლები და მასწავლებლები, ხელოვნები, მსწავლებლები და მწერლები ნამდვილი ჩასოვნიკები არიან, ყველგან და ყველგან ბიუროკრატული და მწმინდური სკლის შემქმნელები. ცოცხალი სკოლა ცხოვრების და უსაოკონისა ჩვენში სრულიად და არ არსებობს. ჩვენს დედამ ფაქტობრივად და თეორიულად ვსჯდლობდით სკოლების გადახადისთვის შეხატვა, მხოლოდ სოციალისტების რაღაშიც გამოვლითად, მაგრამ ეს ისე შედეგითი პოპოლარად იყო ანაგ-გობ კულტურული იდეების, რომ არსებობდა ჩვენი მსჯულობაც არ იყო გამოამყვანი საკულტურო ცხოვრების ძირითადი რეორგანიზაციისა.

ჩვენი უნივერსიტეტი, სკოლა, მასწავლებელი და ლიტერატორი ყველანი ერთად წარმოადგენდნენ ძველ კასტის უფრო მსწავლებლებისა, ვიდრე ცოცხალი ევოლიუციონური და რევილიუციონ-

ური სკოლის თუ ძალების შექმნა-აღზრდისას. თებერლის რევილიუციონ ცხოვრების ყოველ დარგში ქარივით გადაიარა, რომელმაც ვერ ამოგლიჯა დუბიკირი წყობილების ისტორიული ფესვები. იგა რევილიუციონ სკოლასაც ნაკლებად შეუბო თუ მხედველობაში არ მივიღებთ იმ დემაგოგის, პოპოლარულ და შინა-ხარის საგიტაციო გამოხსვლებს, რომელმაც ძველი ტიპის დედეგატები ძ-ლან იყვნენ დაბელოვებულნი, მაგრამ რაიც, როგორც საეკონომიკო, ისე საკულტურო დარგებს უფრო რყენდა და ქსაქსავდა დადებითი, აღმშენებლობითი მუშაობის მაგიერ.

დღესაც ძველი შეთოდების და სასკოლო სისტემის ჭაობში ვართ ჩად-ღულნი. მასწავლებლებს და პოპოლაროზისათვის აღზრდის ტაძარში მხოლოდ საათების ნიშნები არსებობენ, ც-ფერბლადის ნიშნები შემდეგ ხალხთათვისა და ხელმძღვანელთა შორის სწყდება ყოველივე ვაშაობი და შემდეგ როგორც ერთისა, ისე მეორესათვის იწყება სხვა ცხოვრება, სხვა ისტორიები, რომელთაც სკოლასთან აღარავითარი კავშირი არ აქვთ.

დღეს მასწავლებელი არა თუ მარტო მასწავლებელია, იგი ამავე დროს ნებ-სით თუ უნებლიეთ წმინდა წყლის სპეკულიანტიც არის, ვ-ქარიც, ქარი-გია, თუ ის რაიმე სხვა ხელოსნობას იოკიდებს ხელს, არა თუ აღზრდის ისტორია, მეოთხედი და იატორიის მო-ვალეობანია მისი ზრუნვის სფ-ნი, პირიქით, ჩვენი სკოლები თავიანთ ძალებს უჭრადღებებს მაშინაც ვერ იპრობენ, როცა სკოლის მთელი შენობა ინგრევა, როცა ინვენტარი გაპარტაბების პროცესშია, როცა ხდება მშაობა ლიკვიდაცია მთელი მატერიალი კულტურისა.

ინ თეორიის დღეს სახელმძღვანელოებზე, მოწაფეების ექსკურსიებზე, მის სპეციალურ და კულტურულ აღზრდაზე ვინ მისდევს ჩვენს ახალ თაობას კვლ-და-კვალ, რომ მან ცხოვრების სიკაცხლე წიგნებში შვილის და წიგნების მ-მოცანები ცხოვრებაში დაინახოს? ვინდაა დღეს იმავე ახალთაობას წინადადებს ხალხისათვის, ცდილობდეს სკოლის პროცესშიც მის ჩამოსახლების გათვალისწინებით საქმეში — ერთი სიტყვით ჩვედარი სასკოლო კულტურის ნიდადგზე ახალი სასკოლო შემოქმედების განაღებას. თუ ძალით არა, შესაძლოა, ჩვენ კატეხიზისისა და ლათინური არქეოლოგიის დეკვისათეისაც არ დაგვენებებია თეო, სკოლებიდან არ გავგეგვლო შეგარაშული მასწავლებლები და პროფესორები, რომ მით ახალი ცხოვრების ახალი შეგარ-ღები გამოხსულიყვნენ სათანადო ადგილებზე.

საქართველოს სკოლას საკითხი დღესაც გენერალი პრობლემაა. ჩვენი კულტურის პერსონალი საკირობებს დიდ ტუბას, დიდ წმინდას და დიდ გადახალსებას. მასწავლებლობას უნდა დაუყენოთ დიდი მოთხოვნილება, თავისი საქმისადმი მზრუნველ დამოკიდებულება საზოგადოებისათვის არ არსებობს არავითარი გასამართლებული მიზეზის სასკოლო კულტურის დეგენერაციის თუ მასწავლებელს რაიმე მიზეზი ხელს უშლის თავის საქმის კეთებას — ის მოვალეა იბრძოლოს ამისათვის, მაგრამ ვიდრე თავის პოსტზეა საგებობი აღსკოლოს თავისი მოწაფეები.

მეორე მხრივ ჩვენ მივატყვევო უყოღ-ღებებს მასწავლებელთა ცხოვრების უო-ჯობეთურ პირობებს. ჩვენი კულტურის ძალები ქრონიკულად სიმშალობენ, აფხანს ფიზიკურად გადაშენების გზას. ჩვენ არ გვეტრია მრავალი სკოლა, რომელიც სკოლის სახელს ატარებს მხოლოდ. მოგვეციტო კარად მოწყობილი და საქმოდ უზრუნველყოფილი კ-ღები აღმზრდელთა — აი რაა ქვეყნისათვის სასურველი. ლიკვიდაცია ყველასი, რომელთაც ორგანიზულად არ შეუძლია ახალი ცხოვრებას გაგება და სკოლას მისდევს, როგორც პოპოლაროზისად ლოთი არაყსა — ასეთი დადებითი უნდა განიღვროს სკოლიდან განურჩევლად ასაკის, მიმართულების და სკესისა გვეყვანებენ ცოტანი, მაგრამ სულიერად და ხორციულად უანადნი, გამობრძქენ-დილი, ღონიერნი; ამათ ჩვენ პასუხსაც მივთხოვთ, მოვალეობას მოვადგინებთ, ისინი ახალ სკოლის ახალ ძალების წინამორბედი იქნებიან.

სახელაწილობა ამ სასიკოცხლო საკითხს უდიდესი ყურადღება უნდა მიექციოს, ხვალდღელი ყრილობა უნდა იყოს საქმიანი, სერიოზული, ჩვენი ცხოვრების გადახალსებელი და ამომო-ძავებელი.

ხალხები ლაპარაკი, მეტი საქმე; ნაკლები კინკლაობა მეტა თანხიობა; სქემები, გეგმები; სალი იდეები — აი რა გ-ით მივდივართ ჩვენც ამ ყრილობისთან.

ნინო

დღეს ნინობაა. მართლმორწმუნე ქართველი ხალხი პატივს სცემს დღეს დიდ დღეს. იგი მოიგონებს იმ წმინდა ნინოს, რომელიც „განმანათლებელის“ სახელწოდებით მოუნათლავს ხალხს გონებას.

ქრისტიანობაში, თავისი პირველყოფილი სახით, მართლაც, რომ ახლო იდგა „მამუკალთა და ტფიროთ მძიმეთა“ მოთხოვნილებებთან. იგი ერთგვარი რეაქცია იყო, აღმოცენებული მონობის წინააღმდეგ, რომელიც მონასა და პატონს ათანასწორებდა თავის შემეცნებაში და ძმობა — თავისუფლების ლაზუნგებს აყენებდა.

ეს ლაზუნგები, დღესაც 20 საუკუნის შემდეგ კვლავ ხდვას ტფიროთ მძიმეთა წინაშე და ამ ლაზუნგებისათვის კვლავ გოლგოთისაკენ მიჰყავთ ჯვრით ხელში მოწამენი. დღესაც არიან პილატენი, რომელნიც „ხელს იბანენ“ და გულგრილად შესცქერიან მოწამებობრივ სიკვდილს.

წმ. ნინოც. ძმობა-ერთობის შემოშ-ტანია საქართველოში. იგი იმეორი ცხოვრების „საუკუნო ნეტარებისაკენ“ მოუწოდებდა ქართველ ხალხს, მაშინ ესეც დადებითი მოვლენა იყო, თუ ისტორიული თავალსაზრისით განვიხილავთ. დღეს კი, მწაფე სინამდვილის წინაშე ვდგავართ და ვ-ცით, რომ მარტო „ლოცვა“ აღივებულ ზღვაში ნავს ვერ გადაარჩენ თუ „ხელებიც“ არ ვამუშა-

მემარჯვენე ფედერალისტების „გაბედული ოპოზიცია“

მემარჯვენე ფედერალისტები ჩვენ გეოკრაფიკურად „პორაქენცობას“. ეს ბრალდება ჩვენს წინააღმდეგ სულ ახლა წამოაყენეს. საღ ქონდათ მემარჯვენეებს ეს გაბედული აზრი თებერვალ მარტში ჩვენი მოქმედება მემარჯვენეების მთავარმა კომიტეტმა მოიწინა და არ იყო მოქმედება პარაქენცების — მას შემდეგ რა შეიცვალა, რა მოხდა, რისთვის წამოგვიყენეს მხოლოდ დღეს ეს ბრალდება?

უნდა განვაცხადოთ შემდეგი. ჩვენ სისტემატიკურად ვებრძოდით მენშევიკურ მთავრობას თავის პოლიტიკაში. არა მარტო პრესაში, ყოველი მუშათა გამოსვლაში ჩვენ, მემარჯვენეები, ბოლშევიკებთან ერთად გამოვდიოდით მენშევიკური აფეთქებულ პოლიტიკის წინააღმდეგ. ეს იცოდა გადატრიალებამდე მთელმა ქვეყანამ, იცოდა ეს ძველმა მთავრობა კომიტეტმაც. გაზეთი „სახალხო საქმე“ ჩემს კვლავ წერილს არ ბუქდავდა, ბოლო ჟღერის თავხედობა იქამდე მიღაოდა, რომ სრულიად უბრალო წერილსაც უყუებოდა საინფორმაციო მენშევიკებს, რასაც მეორედ დღესვე ვაშლევინებდით რედაქციის გაზეთშივე აღუშავით. ჩვენ მოუწოდებდით მუშებს გაფიცვამდე, რაშიც არ გვეთანხმებოდა ძველი კომიტეტი.

რასაკვირველია ყოველივე ეს არ ნიშნავდა „პარაქენცობას“. თვით ომის დროს, ჩვენ არ გვიხალდა საქართველოს ლაშქრის დახლა, მისი დამტყუარება; არ გვანდოდა იმიტიომ, რომ არეულ-დარეული ჯარი და გატყუებული ლაშქარი ფიზიკურ გაქლეტის და ტერიტორიის ანთების აუცილებელი პირობაა. მაგრამ ეს სრულიად არ ნიშნავდა ომის მომხრეობას. ჩვენ ვიყავით ომის წინააღმდეგ და იმ მომენტში, როცა ჯარის მხრეობას ურჩევდით მთავრობას და ხვალს ვეშხებოდით პოლიტიკურ აქტს — ომისათვის თავის განებებას, ზავს და ბოლშევიკებთან შეთანხმებას.

ჩვენ ვიცოდით, რომ ომის წარმოება არ შეგვეძლო, ვ-ცოდით, რომ რაიმე შედეგის ინფორმაცია ბოლშევიკური ჯარის ბანდების შესახებ სიყალბე იყო, ვიცოდით, რომ ჩვენ ომით ხალხს სქემებს დაგვამავდით და ასეთს პირობებში მაინც ომი უნდა გვექადაგებო? ომის წარმოება საქრო იყო მენშევიკური მთავრობის ევროპაში მშვიდობიანად წასვლისათვის, მენშევიკურმა მთავრობამ ომი აწარმოვა ვიდრე ის სამშვიდობოდ მივიღოდა გეგმებთან და როგორც კი გეგმებს თავი შეაფარა ხსენებულ მთავრობას „სვანეთის უკანასკნელი კლდე“ დაფიქვდა და ომიც შეწყვიტა. ნუ თუ დღეს საგებობი მართალი არ არის მდღესმარეობის გაგება ჩვენის მხრივ? ნუ თუ არაა პაქარა, რომ საქართველოს ტრაგედიაზე ლაპარაკი უფრო

ვით. ვიცით, რომ „მამუკალთა“ თავისუფლება შედეგი იქნება არა იმიერი, ტრანსცედენტური სამყაროს ძიებისა, არამედ ამიერი, იმანტური აზრის ძიება, ცხოვრების საშართლიანად განწყის-რიგების საშუალებით.

ქართველი მუშისათვის წმ. ნინო უნდა იყოს არა მარტო განწყენებული რელიგიური ფანტიზმის ნიშანი, არამედ სიმბოლო სათანებისა, ძმობისა, ერთობისა და თავისუფლებისა.

ეს იდეალები კი მოითხოვს „სულითა და ხორციით განწყენდას“ და მედგარ ბრძოლას ამიერი მსამყაროს მზაგრილთა წინააღმდეგ, რომ „სამოთხე“ სიკვდილს შემდეგ კი არ ვეძებოთ, არამედ სიკოცხლშივე მოვიპოვოდ იგი.

3. ლამაზი დეკორაცია იყო მენშევიკებისათვის, ბოლო შინაპირი კი გახლდათ არსებითად მენშევიკური მთავრობის გადაარჩენა?

ტფილისის შემდეგ არა მარტო ჩვენი თავის, ყველასათვის, თვით მენშევიკური მთავრობისათვისაც ცხადი იყო ომის წარმოების უაზრობა, ომი მოასწავებდა მხოლოდ და მხოლოდ უბედურებას, ოპის ქადაგება კი იყო გულგულყოფილი ხალხის პოლიტიკის ქსე-ლში გახვევა და მემარჯვენე ფედერალისტებისათვის თურმე ეს პოლიტიკული პოლიტიკა ყოველია სიმბრძე, რომელშიც ისინი დატყუდნენ ჩვენი მოქმედების დადასტურების შემდეგ.

უკვე ათმა თვემ განკლავო ომის შემდეგ. დღეს ყველაფერს ვითვალისწინებთ დაწვევილიყნით სკოლის შეგნებით ვაცხადებთ: მენშევიკურს მთავრობას რომ მიეღო ჩვენი რჩევა ბოლშევიკებთან მოლაპარაკების და შეთანხმების შესახებ მაშინ, როცა ტფილისი ჯერ კიდევ არ იყო აღებული, ბოლო მოსკოვი განსაკუთრებულ ყურადღებით მოეპრობოდა ჩვენს სახავო პირობებს — საქართველოს საკითხი დღეს იქნებოდა სრულიად სპეციფიკური მდგომარეობაში, მრავალი ახალგაზდა გვეყოლებოდა ცოცხალი და მთელი ამერიეთი გადაარჩებოდა ახსრებას.

პოლიტიკაში საინტენტილობას კი არ უნდა დარეშობთ ალაგი და დემაგოგია კი არ შეიძლება ლეიტმოდოვად დავსაზრო, არამედ რეალური მდგომარეობა სისწორით წარმოიღვინოთ და საქვეყნო საქმე გაავითოდ ქვეყნის ინტერესების მიხედვით — აუნდაც ზოგადად თუ კანკარულად იგი ინტერესები არ ეგუებოდნენ პარტიის ინტერესებს. არის მომენტები ისტორიისა, როცა პარტიის დროშა უნდა დავაზროთ ქვეყნის ღრობის წინაშე. მენშევიკებმა თავიანთი დროშას შესწირეს საქართველოს ინტერესები და ამ გვარად ათას ერთჯერაც დაიფიქვს საქართველოს მოთხოვნილებანი.

ამგვარად, არა პარაქენცობა, არამედ მახვილის და იარაღის ყდარუნის უარყოფა როცა მადელი არა სჭირს, ბოლო აღება ისეთი მახვილის, რომელიც, მათალია დასცემდა მენშევიკებს, როგორც ასეთს. მაგრამ ქვეყანას საჩვენებლობას მოუტანდა აი ჩვენი პოლიტიკა და ტაქტიკა თავის დროზე ნამწარმოები ჩვენი სხივ. არსებითად ჩვენი პოლიტიკის უარყოფა ნიშნავდა პარაქენცობას, ქვეყნის დამარცხებას, ვინაიდან ნამდვილი პოპოლარული ის არის, ვინც იარაღა აფლარებებს, შეუძლია თუ არა მისი ყდარუნის, და ხალხს თავზე ატებს ნამდვილს დამარცხებას.

გვაქალხეთ მემარჯვენე ფედერალისტნი: ვერსისკი იყო პარაქენცი რუსულში თუ ლენინი? ვერსისკი იარაღს

სონეტი ნინოს

ჩვენთან მოსკოლის მეტყველები ვაზის ჯვრის მცველი-
მაყვლის ფოთლები შენ გიწვევდა სახლის ყავრობას.
საკვირველია: სარკინეთზე არაზი მწველი,
როგორ დასძლიე დღეობაში მცხეთის მთავრობას.

ქრისტიანობით ავირგვინებ ქალწულ მგზავრობას.
გაცხა და გაიშა დაუკარგე დიდება ძველი.
შენ ჩაასოვე ჩვენს წარმართულ სულის სტავრობას—
აფხორცი თმები, წინაპართა ლოცვებით სველი.

ნანა დედოფალს განუკურნე მთვარის სენები.
აღბად გწყალობდა მზე ბეთლემის პორფირიანი,
რომ სვეტიცხოველს მუხლს იყრიდა თვით მირიანი.

თოთხმეტ იანვარს შენი დღეა მოსახსენები.
ბოდბის მონასტერს გაუშლიხარ ცისფერ იაში.
ასე ახსოვხარ შენს საყვარელ ივერიაში.

შალვა კარმელი.

1917 წ.

აქედან უნდა, ლენინი კი ზავს მოითხოვდა, კერძო კარსის სახელზე ლაპარაკობდა, ლენინმა კი სამარცხვინო ზვიცი მიიღო, მაგრამ როგორ გამოეცა მათში მართლაც ან პორაფენეცი?

კერძო, რომელიც მყვარალა ფრანკით გამოდიოდა რუსეთის სასარგებლოდ, დღეს ყველას მიერ მიჩნეულია რუსეთის ნაძვირ პარაფენეციად, ლენინმა კი უსიტყვოდ მიიღო ზავი, მაგრამ დღეს რუსეთის დემონებელს უწოდებენ. ახალგაზრდა სურათი გადაიხალა საქართველოში. ჩვენში კერძოების ტიპიური სახე გახლდათ მენშევიკური მთავრობა, მაგრამ რუსეთის მძლავრმა პარაფენეციამ კერძოების ადგილად მოუღო ბოლო, საქართველოში კი ვერ მოახერხა ჩვენმა შედარებით უძლურმა პარაფენეციამ და მას დასკირდა უცხო ძალის გამოყენება.

რევოლუციის ორიენტაციას—აი რა იყო ჩვენი მთავარი გეზი. ამ ორიენტაციას ვადაგებდათ ჩვენ პარტიის და ხალხში მისი გეზი, როცა ბოლშევიკების ხსენებაც არ იყო. გეგმობით: დღეს გრძობთ თუ არა, რომ ჩვენი ორიენტაცია და ტაქტიკა სასარგებლო გამოდგებოდა მთელი ქვეყნისათვის იგი რომ გენერალმა მენშევიკებს და სხვა ხელმძღვანელებს?

თქვენ გვეხებოდა—მომავალი გვიჩვენებდა, მაგრამ მომავალი რას გვიჩვენებს—ამას მომავალივე გვეჩვენებს, მაგრამ დღემდე ვინ გაამართლა ცხოვრებაში?

თქვენ გვიჩვენებთ ინგლისურ გემების პოლიტიკას, საბოლოოდ თქვენ შეიძლება ისევე ლოდ ჯორჯის ძლიერებას და სამარცხვინო ბრძოლას სცემთ (კითხვით) სტამბოლში. თქვენ საქართველოზე სწორად სტამბოლიდან—ეს ფიქტორალი განახლებდა მთელი თქვენი პოლიტიკისა, ჩვენ კი საქართველოს დედა ქალაქში დავრჩით, იქ, სადაც ვყავით, ვსწავრთ და ვლაპარაკობთ რასაც მუდამ ვსწავრდით და ჩვენა ქვეყანას ვმხატვრობთ როგორცაა შეგვიძლია.

ინგლისურმა გემებმა თქვენ ჯერ მხოლოდ სტამბოლში მივიყვანათ. განა ამას არ გეგმობდით მუდამ? ესლა გიწინასწარმეტყველებდა ახალ თქვენს მისიონერებს: ინგლისის გემების ძირი უკვე საგრძობად მომავალი, ილიცთ მიისი გამოტყუებისათვის, მაგრამ ძალიან ახლო მომავალში სტამბოლშიც აღიბრუნებდა სოციალისტების წითელი დროშა და ინგლისის გემების გიბრალდარისაყენ გაქვანებით იმდენად თქვენც მომარტლებით საქართველოს.

თედო დღინა.

26 იანვარი

(დასასრული).

მართალია დღეს ჩვენი სტუდენტობა ოპოზიციურად არის განწყობილი რევოლუციის მიმართ, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ისინი საშუალოდ დაშორებული არიან რევოლუციის პროცესს, თუ გადავხედვით თვალს ახალგაზრდობის მოძრაობის წინა დღეებში სტამბოლში, რომელიც ყოველთვის სოციალისტურ მოძრაობის წინა რიგებში სდგა და მისი დამახასიათებელი თვისებებია რევოლუციური ენტუზიაზმი და გამბეული რადიკალიზმი.

საფრანგეთში თუ პირველად ახალგაზრდათა მოძრაობა ეორგისტიული და აღმშენებელი მიმართულების გავლენის ქვეშ არის, შემდეგ იგი ეგრეთეს უკავშირდება, რომელიც უფრო მეტ რევოლუციურ პლატფორმას აყენებს და ცდილობს ინტელიგენტური ავანგარდით მუშათა კლასის რევოლუციურ მოძრაობაში მოყვანას. ახალგაზრდობის ენტუზიაზმი ოპორტიუნისტულად და საღ რევოლუციურ გზაზე სდგას, რომლის ილიუსტრაციას მსოფლიო ომის გამოცხადების დროს, ახალგაზრდობის გამოხატა ქუჩაში წითელი დროშით, როდესაც შოვინისტურად განწყობილი საფრანგეთის ერი ცხოველური სიგიჟით შეიპყრებოდა ისწავლებილი თითქმის ასეთივე მოვლენას ქეონდა ახალი გერმანეთში. გერმანეთის სოციალისტური ახალგაზრდობა კარლოს ლინკენსტისა, კლარს ცეცკინისა, ღუნკერისა და სხვების ხელმძღვანელობით ებრძვის სოციალ-დემოკრატიის რევოლუ-

ციონს, შემდეგ იგი სპარტაკელებთან და დამოუკიდებლობის ერთად დღის სისხლს, ხოლო უკანასკნელ დროს ახალგაზრდათა კომუნისტური ინტერნაციონალში შედის. ესტრიის ახალგაზრდობი ემეარცხენე მარქსისტებთან იყენებ კონტრაქტში, შევიცაში, ნორვეგიაში და დანიაში. ასეთივე მაგალითებია. დღეს ევროპისა და აზიის, ამერიკისა და ავსტრალიის კანტონებში სოციალისტური ახალგაზრდობა ემეარცხენე პოზიციებზე სდგას. ასე, რომ საერთოდ სოციალისტური ახალგაზრდათა მოძრაობის ფიზიონომია მართლაც, რომ მკიდროდ დაგვიჩვენებია რევოლუციონურ მოძრაობასთან.

ჩვენში, როგორც კავკასიის ტერიტორია პრიმიტიული ქვეყანაში, ახალგაზრდათა მოძრაობა მოსწავლე ახალგაზრდობის სახით არსებობდა. ორი დიდი მომენტი ახდენდა ახალგაზრდათა მოძრაობაზე გავლენას. ერთი მხრივ ეროვნული მოძრაობა, ხოლო მეორე მხრივ მუშური მდგომარეობა მოსწავლე ახალგაზრდათა (ანალოგიური ხასიათის იყო ჩვეთის ახალგაზრდა მოძრაობის ფაქტორები) და მართლაც მან იქ მოიყარა თავი, სადაც სოციალისტურ პრინციპებთან ერთად დაინახა შეიკრებული ეროვნული პარაფენეციის რადიკალიზმის გავლენა. ასეთი კი იყო და არის სოციალ-დემოკრატიის, ჩვენი ახალგაზრდობა, რომლის მოწინავე ნაწილია სტუდენტობა ამ ფორტზედ ყოველთვის იმდენად შეუდარებელ გმირობას და თავისი გულკერძობით იცავდა საქართველოს და ქართველ მშრომლის ინტერესებს.

დღეს სტუდენტობა ნაწილი მართალია აგანხედ სტამბოლში, მაგრამ ამის მიზეზია უფრო ფისიოლოგიური განწყობილება ვიდრე პოლიტიკური მოსახრება. იგი ხედავს დემოკრატებს სახელმწიფოებრივი წყობილებაში და ახალგაზრდული ოპოზიციური ბუნება ვერ ჩერდება პოზიციის ბანაკში. ამასთანავე ჩვენ სტუდენტობის ნაწილი ჯერ არ მისულა იმ დასკვნამდე, რომ მხოლოდ რევოლუციის გამოარჯეობა შეუძლია საქართველოს პარაფენეციის მიზანშეწონილი გადაქცევა და არა ვამ ტალის მაგნატიკის. ასეთი განწყობილება მხოლოდ უბრალო მომენტია, რომელიც დიდხანს არ შეიძლება სტატიკური მდგომარეობაში დარჩეს. ამას გვეუბნება სოციალისტურ ახალგაზრდათა მოძრაობის ლოკა და მისი ბუნება.

რომ შენათაც სისწორით იქნება წარმოებული სადი ეროვნული პოლიტიკა და უარყოფილი იქნება ეროვნული ნიშანზე, ისდენად ჩვენი სტუდენტობის ყველა ნაწილი ისე დაიქურს საპატალი ადვალს თანამედროვე რევოლუციურ მოძრაობაში და გახდება მომავალი სოციალური ურთიერთობის დირექტორი ხელმძღვანელი.

სამქათა რუსეთი კარგად გრძობს იმ საზოგადოებრივი წიხის დიდ მნიშვნელობას, რომელმაც საფუძველი უნდა ჩაუყაროს მომავალს და ამიტომ სტუდენტობა უზრუნველყოფს, რომ დღესაც ამას ხელს უწყობს არსებული ეკონომიური პირობები. ჩვენი ხელისუფალიც უნდა იმდენად ამ მხრივ და ეფიქტობა, რომ სადაც გავიუფლი ინტერესი, ქვეყნისა, მშრომლისა და რევოლუციისა, მოითხოვს უნივერსიტეტის მდგომარეობის წარმოებას და სტუდენტობა ასე თუ ისე უზრუნველყოფს.

ახალგაზრდობა ხალხის, ერის მომავალია. ახალგაზრდობა და განსაკუთრებით სტუდენტობა, რეზერვია მომავალი ბრძოლების გაჩაღებისა. იგი იმდენად კულტურული შემოქმედებისა და საქეცობრივი იდეალებისათვის ბრძოლისა, ყველამ ხელი უნდა შეუწყუთ უნივერსიტეტის გაძლიერებას და როგორც ჩვენთვის ხალხის სიხარულით იმდენად პატარა ქალაქს (ჩრეუბეთის მახლობლად) რომელიც ურთიგდებოდა წ. კ. გამ. საზოგადოებისაგან მათ დამხმარებელ და ხალხს მგზავსად ლამაზ ჩარჩობაში სვამდა და მით ამყობდა, ისე ჩვენც უნდა ვიამყოდ უნივერსიტეტის ყოველმხრივი დახმარებით და სიხარულითა და გულის სიწირებით უნდა მივიტანოთ თითო აგური იმ ტაქტის დამთავრებისათვის, რომელსაც ქართული უნივერსიტეტი ეწოდება.

ჩვენშიც უნდა გამოჩნდეს კომუნისტები, რომელნიც მთელ ენერჯის სწავლა-

აღზრდას სწავლებენ და დაფუძნებენ სასწავლებლებს, უნდა გამოჩნდეს პეტროპოლისში, რომელიც სწავლა განათლებასთვის სამსახურში სილაქავსაც ადვილად აიტანენ და თუ ანტიურ ხანაში სწავლის მფარველობამ შექანა დიდებული კულტურა რომისა და საბერძნეთისა, ჩვენშიც სწავლის მკვლარი ნიდაგზე დაქვემდებარდა მოგვეცა დიდებული კულტურა ისტორიის მიერ განაწილები საქართველოსი, რომელმაც ხელ-უხლებელი და სამარადისო ძველი უნდა დამკვიდროს მსოფლიოს ლიტერატურისა და მეცნიერების პანთეონში.

დღეს თუ ნახევრად მშვიდი სტუდენტი ლტქმა პურისათვის შრომით დაქანტული, საღამოს ჟამს მიმდინებებს წყნების ქრით უნივერსიტეტისაკენ, არ უნდა დაეცეს სულთერად და მტკიცე რწმენა მეცნიერების სამსახურისა, ურყევი იმედი ქვეყნისა და ხალხის პატრონობისა და შეუდრეკელი და დაუდასავი სულის-კვეთება ეროვნული კულტურის აყვავების, უნდა იყოს იმ ენერჯის რეზერვუარი, საიდანაც მრავალ გასაქირში გამოწითობილი ქართული სტუდენტი მიიღებს ძალას, რომლითაც დმერასაც კი შეებრძობება სინათლის მოსაპოვებლად და აწვევტილი ამირანის გაყინვულ მკაებს გადაბანს ისე, რომ თვით უკოლონების ემეარცხენეც ვეღარ გახდებოდეს დაჩაგვრა და დამონება საქართველოსი...

ხერ, ამაღლობდა.

ახალი ამბები

— სრულიდ საქართველოს მწერლობა კავშირის პრეზიდენტმა დაავალა კოტე მავაშვილს, ლეო ქიჩის და ვარლამ რუბინის წარუდგინე შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარს და სთხოვოს სასწრაფო გამოძიება დაინიშნოს მწერალ თედო რაზუვაშვილის მკვლელობის შესახებ. დაკულ იქნას მწერლის ოჯახი და უზრუნველდეს დახელშეხებით მისი ქონება.

— 20 იანვარს რულიდ საქართველოს მწერლობა კავშირის სამკომ ლეო ქიჩელის მოხსენებით დაავალა: მოეწყოს ქართულ წიგნის დღესასწაული და საქართველოში იმდენად ათი წლის მოღვაწეობის აღნიშვნა. დღესასწაულის გემის შედგენა დაევა სამკომს პრეზიდენტს.

— ამავე ხელმძღვანელმა კომისარმა დაავალა მოხსენებით პრინციპალურად მიღებულ იქნას მწერლობა სალონის დაარსება, სათანადო პოეტიკის შედგენა მიენდო ლეტიკების მომწყობ კომისიისა.

— სრულიდ საქართველოს მწერლობა კავშირის სამკომს სარედაქციო კალგია ამ ქამად იმუშავებს გემის გამოცემის შესახებ. განზრუნული გამოცემა ძველი და ახალ მწერლების წარმოებითა მთელი რიგისა.

— ხალხი უფრო და უხელოვნება, რედაქციამ მიიღო გარეგანი ლეონის რედაქტორობით გამოცემული

ყოველწლიური ეტრალი „გეოგრაფიკი“ (ხელოვნება). წიგნი გამოცემულია კარგ ქალაქზე, ლამაზად და ფაქიზად, რომელიც სხვათა შორის დამუშავილია განსვენებულ გიორგი თუშანიშვილის და ლ. მელიქიძეების წერილები ძველსა და ახალი ქართული მწერლობის შესახებ. წიგნი მითავსებულია ი. გრიშაშვილის უკანასკნელი სურათით.

— ხალხების მომავალია ზაფხულ-დასათვის. კომუნალური მეტონომის შემოქმედებელი ვახუშტის და დამდგინება დახმარება გავიყოს პროფკავშირებსა და მეშებს, რომლებმაც ქალაქს განაპირა ადგილებში აიღეს მოატინები და ბაღები დასასმენებლად. დახმარება იქნება, როგორც სათესელთა ისე სამეურნეო იარაღებით.

— ქ. შ. წ. კ. გ. შალვა გადვიდა იმედი შინაგან მიუღმანის მალაზიაში, ორიანტის გვერდით.

— მელოთონეთა პროფკავშირის ცენტრალური გამგეობამ ყრულობისათვის აირჩია პოეტიკის პასუხისმგებელი მდივანი ანბ. მაშველიანი.

— ლიტერატურა და გაზეთები მუშებისათვის. სადაზრთელო და ხის დამამუშავებელ წარმოებათა პროფკავშირის ბუშეის და მოსამსახურეთათვის გაზეთების მაწოდება შესაძლებელია წარმოების და სამეურნეო ორგანიზების ხარჯზე, რისთვისაც აღნიშნული ხარჯები უნდა შედიოდეს მიმდინებელ წლის ხარჯთაღრიცხვაში.

— მუდანი დახმარება. მუდანიდან რევოლუციის შემდეგ გადახვეული რუბინი ხელმეორედ ბრუნდების იქ ჩასახლებლად. ჩრდილოეთ მუდანი უკვე დასახლებულია, უმთავრესად, მუდანიდან წასულით, არიან აგრედვე ახლად ჩამოსახლებულნი ყუბანისა.

— ბათუმის ხალხთადაკავშირება მოვიდა 21 და 22 იანვარს გემი „პეტროლი“ 6,500 ფუთ სხვა და სხვა საქონლით და ტყვიანობით, 397 მგზავრით და ორი იალქმისანი ხავი. 23 იანვარს მოვიდა 2 იალქმისანი ხავი 100 ფუთი ხამით და გავიდა ნავთსადგურითა 2 გემითსამალეთის—„თაყუბის“ და იტალიის „ნიმფა“,—ორივე კონსტანტინეპოლში. სხვა და სხვა ტვირთით 2520 ფ. და 20 მგზავრით და 8 იალქმისანი ხავი სხვა და სხვა ტვირთით 3299 ფუთ.

23 იანვარს დაძინა 12 საათისათვის ნავთსადგურში იღვა: 10 გემი და 81 იალქმისანი ხავი.

— სრულიდ საქართველოს პროფკავშირების ყრულობა მელოთონეთა პროფკავშირის, საქალკო კონფერენციამ 1 თებერვლისათვის სრულიდ საქართველოს პროფკავშირების ყრულობის დელეგატურად იირჩია ანბ. აფაქიყვი ევგენი, დავუზნოვა, ილინი, მაქაიოვა, პრეობრაჟენსკი, ტაბაგიშვილი, შავლაძე და ხოჯაყვი.

— ვალაუტის კურსი ტფილისის კერძო ბიზნესზე. 25 იანვარს „ათას მათემატიკა“ — 1380
სტერლინგი — 28,5
ფრანგული ფრანკი — 16,
იტალი. ლირა — 280
ოსმალეთის ქალ. ლირა — 280

ოქრო (10 მან.)	1500
ოქრო (ლირა)	1400
დოლოარი	332
გერმანული მარკა	100
ნიკოლ. 500 მან.	500
კიევი. 1000 მან.	1000
ადრ. ბერლინი	500
— ვალაუტის კურსი ბათუმში 24 იანვარს (ათას მანეთებში):	
სტერლინგი	300
იტალიის მარკა	250
ოსმალეთის მარკა	30
პოლონეთის მარკა	30
რუბლს 10 მ. (რუბ.)	900,0000

— ხაერთა ვენეციის ცნობა. სტამბოლის ბაზარზე დიდი რუსეთის გავლენა. მყიდველი საქონლის უმთავრესად რუსი ვაჭარია. ინტენსიურად ხდება რუსეთისაგან გემების გამგზავრება სხვა და სხვა საქონლით. განსაკუთრებით სწარმოებს ვაჭრობა ბათუმით.

რუსეთი

მაკოვი. 19 იანვარი. სრულიდ რუსეთის ც. პ. კ. დამატაკა მიწად-მოქმედების მიერ წარდგენილი დეპუტატები მდღენობის მართვის შესახებ სახელმწიფოს მიერ. ეს დეპუტატები ვაქცელდება რუსეთის მთელ ფედერაციაში.

მაკოვი. 19 იანვარი. კანიდან პარიზში წასვლის წინ, ლიოდ ჯორჯმა გახუტება პრეის წარმომადგენლებს, რომ გენლას კონფერენციის იგი სთვლის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს კერბათ, რომელიც ოდესმე ყოფილა მსოფლიოში. ევროპის სახელმწიფოთა წარმომადგენელნი პირველად შეხვედებიან ერთმანეთს ევროპის ზავის საკითხზე განსახილველათ. 10 დღის შემდეგ ლონდონში შეიკრებიან კამისია კონფერენციის პროგრამის შესამუშავებლად. ლიოდ ჯორჯი იმედოვნებს, რომ გენუაში შექმნილ იქნება ხალხთა კავშირი ან ასოციაცია უფრო ფართ მსაშობით, ვიდრე არსებული ხალხთა ლიგა. ამ მომავალ ლიგას ანუ ასოციაციას შევა სამი დიდი ეროვნება: ამერიკა, გერმანია და რუსეთი.

მაკოვი. 12 იანვარი. უმდღესმა სამკომ გამოიშვა კონფერენციის პროგრამა. კონფერენცია პირველ რიგში შეჰყვება იმ პრაქტიკულ საშუალებათა შესწავლას, რომელიც საჭიროა ხალხთა შორის აღიბის უზრუნველყოფისათვის, ურომლისოდაც შეჰქმნებოდა საერთაშორისო ვაჭრობა. კონფერენცია ეცდება ზავის დაცვას, იგი შეუდგება თელ რიგ სახელმწიფოთა ფინანსურ მდგომარეობის გამოკვლევას. შეისწავლის სახელმწიფოებრივ კერბო კრედიტების მიდების პრობლემებს ევროპის ახლადგენად. ყურადღება მიექცევა სატრანსპორტო საშუალებათა გაუმჯობესებას და განვითარებას.

მაკოვი. 18 იანვარი. იტალიის მთავრობამ დაავალა შავაგინოს სავანგეობა კომისია პრემიერ ბონომის თავჯდომარეობით გენუსის კონფერენციის დაწყებამდე პროგრამის გამოსამუშავებლად, კონფერენციის მოსაწვევს საორგანიზაციო მუშაობის და დელეგატების მისაღებად.

მაკოვი. 18 იანვარი. ამერიკის მუშათა კავშირის თავჯდომარემ, ცნობილმა გომპერსმა, გაგზავნა პროტესტი გენუსის კონფერენციაში ამერიკის მოწოდებების მიდების შესაძლებლობის წინააღმდეგ, სადაც აღნიშნავს, რომ ეს წარმოადგენდა ამერიკის მიერ ლენინისა და ტროცკის რუსეთის წარმომადგენლებად აღიარებას.

უცხოეთი

მაკოვი. 19 იანვარი. გერმანიის მთავრობის საგენერალ-ოფიცერმა ვაზინგტონ დან მიდერულ ცნობებით, პუბლას (მექსიკა) მუშებმა გამოაცხადეს საბჭოთა რუსეთისა და დივიდის მიწების გაყოფა, რომლებიც მომეტებულ ნაწილად ეკუთნიან ესპანელებს.

საქცილტრად სიფილისი, სუსუნები და მისი შედეგები; საქეობრივი დელეგატურა. მიღება სადაგომს 4-7 საათი, სოლოლაკი. ცეცხლქარბელ რაზმის უკან. ახალბეუთის ქ. № 5. (Hosobenyotocxam.) 1.